

ERP
10. Ders

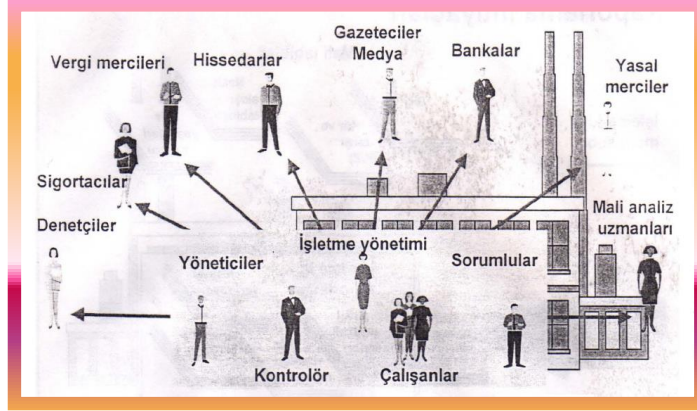
MUHASEBE - FİNANS YÖNETİMİ

Haftanın Hedefi ve Amacı:

Bu haftaki dersin amacı; bir işletmedeki mali işlerle ilgili fonksiyonların entegre ERP yapısı içerisinde nasıl gerçekleştiğinin gösterilmesidir. Bu amaçla işletme içi ve dışı Sistemler ayrı ayrı incelenecektir.

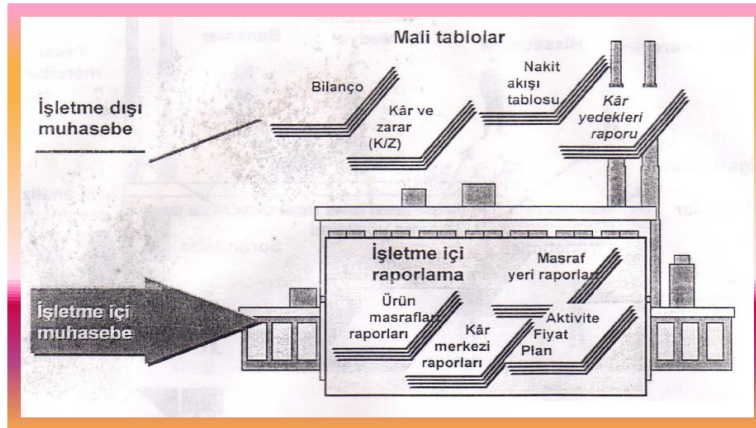
İşletme İçi ve Dışı Muhasebe

Muhasebe bilgileri, İşletme içi ve dışı olmak üzere iki ayrı grup tarafından kullanılır. İşletme dışı muhasebe bilgilerini kullananlar, yasalara göre açıklanması zorunlu olan bilgilere gereksinim duyarlar. İşletme içi muhasebe bilgilerini kullananlar, işletme içinde herhangi bir düzeyde çalışıyor olabilirler ve işletme içi işlemlere ilişkin bilgilere gereksinim duyarlar.

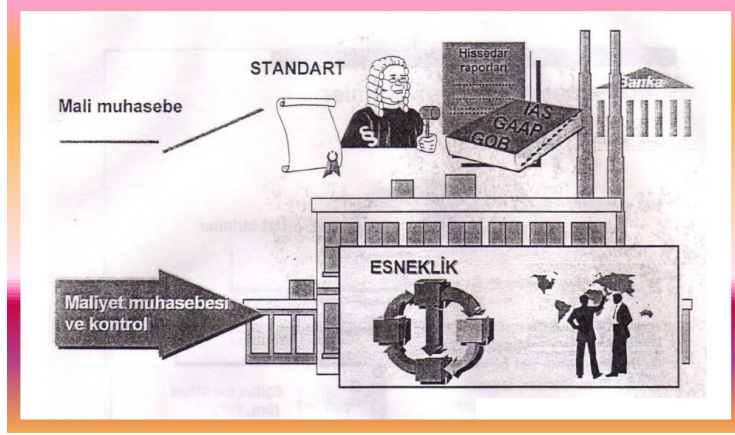
İşletme içi ve dışı raporlama ihtiyaçları

İşletme dışı ve işletme içi muhasebe (maliyet muhasebesi ve kontrol), birbiriyle bağlantılı iki ayrı muhasebe sistemidir. Söz konusu sistemler, karar verme sürecini desteklemek için yürütülen analizlerde farklı yöntem ve görünümeler kullanılırlar, İşletme dışı muhasebe, mali muhasebe olarak da adlandırılır.

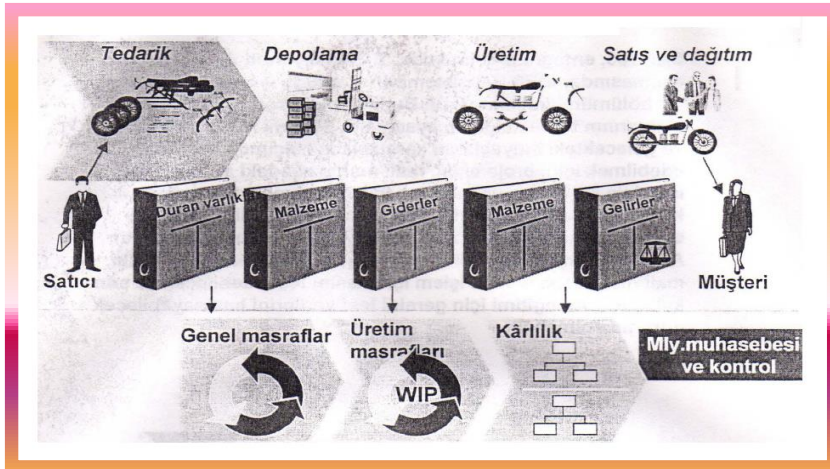
Mali ve Maliyet Muhasebesi

Mali muhasebe, standart ilkelere uyarak yasal gereklilikleri yerine getirir. Esnek olarak nitelendirilebilecek maliyet muhasebesi ve kontrol ise, yasalar tarafından düzenlenmeyen çeşitli prosedürlerin yürütülmesini sağlar

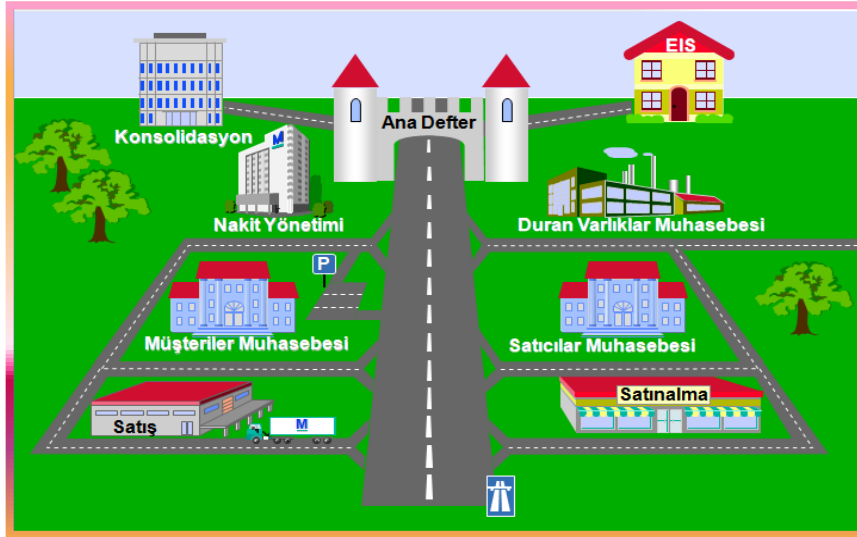

Muhasebe ve Değer Yaratma Zinciri

Mali Muhasebe modülü, işletmedeki tüm mali işlemlerin güncellenmesinden sorumludur. Maliyet Muhasebesi ve Kontrol modülü aracılığıyla, işletme içi muhasebe için masraf girişi yapılır. Müşteriye satış yapıldığında ise, piyasanın yönlendirdiği raporlama verileri ve gelir bilgileri girilir.

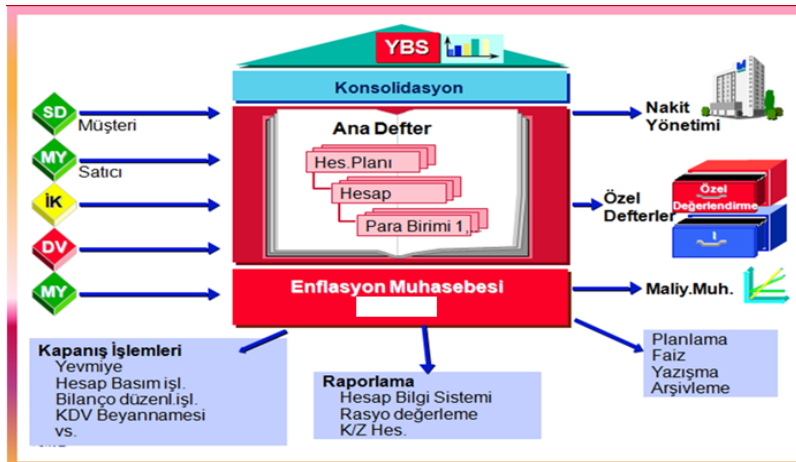

Mali Muhasebe Veri Akışı

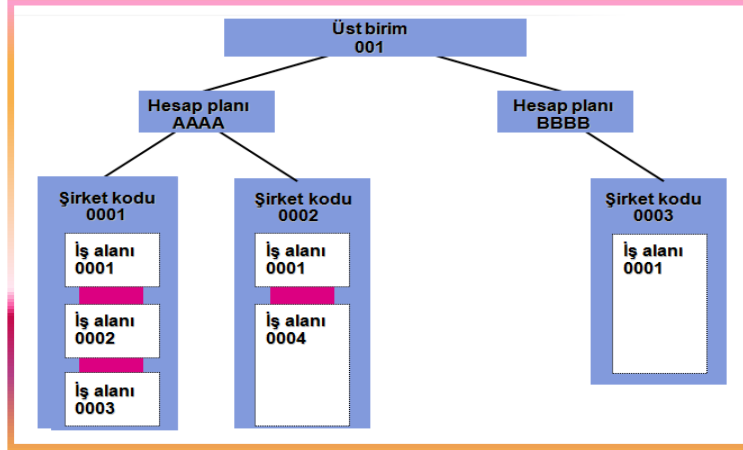
Ana Muhasebe

Mali muhasebede, değer yaratma proseslerinin yürütülmesinde kullanılan işletme kaynakları izlenir. Ayrıca, optimum ve kararlı bir denge durumu yaratmak için kaynak düzeyi denetlenir. Kaynak eksikliği ya da fazlası, işletme için ek masraflara yol açabilir.

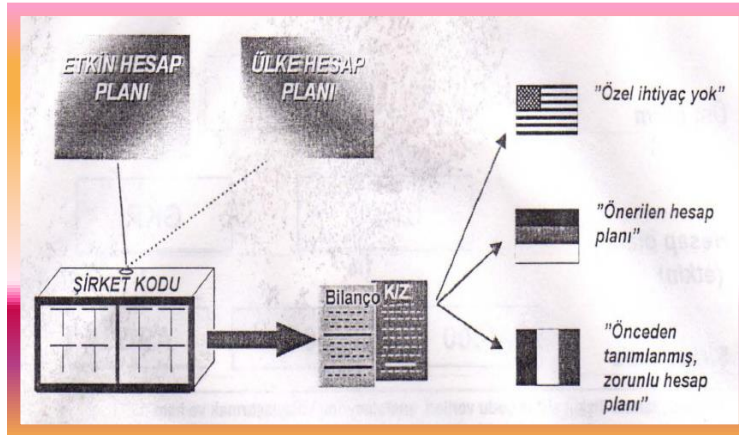
Şirket Kodu ve Hesap Planı

ERP sistemindeki her şirket kodu, hesap doğrulaması için belge kaydı sırasında yalnızca tek bir hesap planına ait ana hesapları kullanır. Bu hesap planına etkin hesap planı adı verilir.

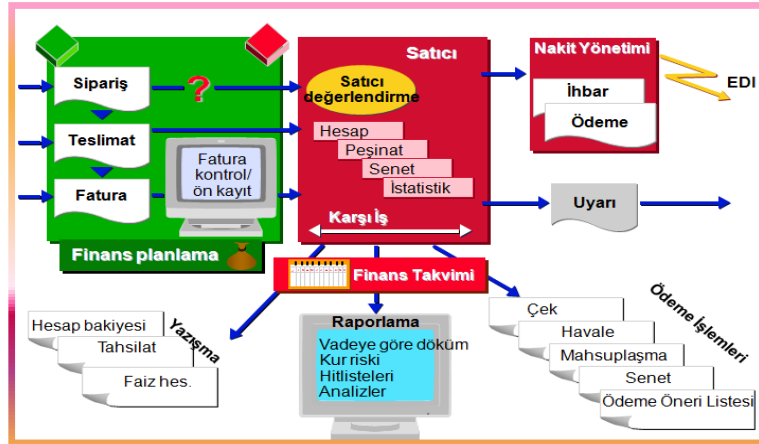
Ülke Hesap Planı ve Alternatif Hesap Planı

Etkin hesap planındaki hesap numaraları, farklı raporlarda görünür. Belirli hesap numaralarının kullanılması yasalarla zorunlu kılınmış olan ülkelerde bu durum sorun yaratabilir. Bu sorunu gidermek için, şirket kodunun ülkeye özgü hesap planına (alternatif hesap planı) tayin edilmesi gerekir.

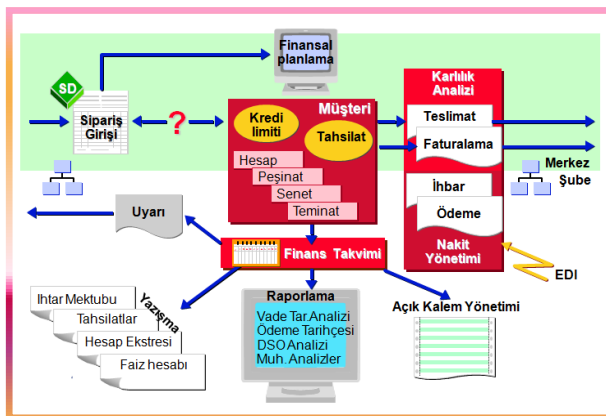
Satıcılar Muhasebesi

Tedarik prosesi, belirli bir mala ya da servise olan ihtiyacın belirlenmesiyle başlar. Satınalma siparişi, satınalma talebine referansla ya da referansta bulunmadan yaratılabilir. Malzemeye ilişkin teslimat satınalma siparişi ilişkili mal girişi aracılığıyla girilir. Fatura kontrolü, doğrudan satınalma siparişine ve Satınalma siparişine ilişkin mal girişine referansta bulunur. Satıcılar muhasebesinde, satıcıya ödeme yapılır.

Müşteriler Muhasebesi

Satış prosesi, müşteriden bir sipariş alınmasıyla başlar. Müşteri siparişi işlemesi ya da sipariş işlemesi altı adımdan oluşur:

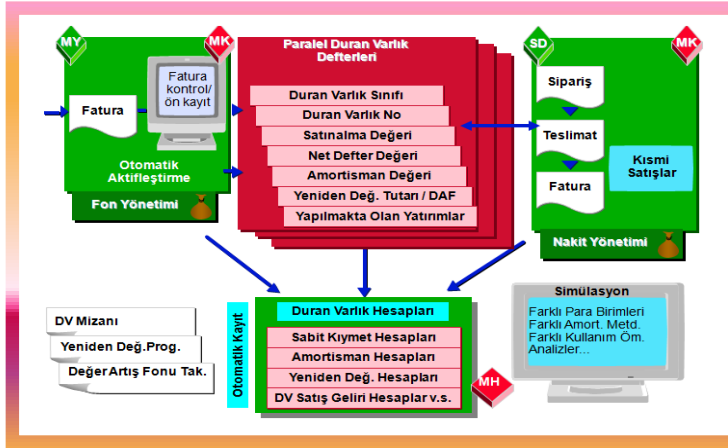

- Müşteri teklif talebi ya da teklifi
- Sipariş işlemesi
- Depodan tedarik
- Teslimat
- Faturalama
- Müşteri ödemesi

. Müşteri siparişi işleminde veriler, müşteri siparişinden teslimat belgesine, oradan faturalama belgesine, en sonunda da muhasebe belgesine kopyalanır.

Duran Varlıklar Muhasebesi

Duran Varlık Muhasebesi, firmaların duran varlıklarını yönetir. Mali Muhasebe içinde yer alır. Defter-i Kebir'in bir alt defteri olarak varlık ile ilgili işlemler hakkında ayrıntılı bilgi sunar. Önemli özellikleri arasında ülkelerin yasal koşullarına uygun amortisman kartları, varlıkların firmaya girişinden, hurdaya çıkana kadar geçen süre içinde tam destek, ve Sermaye varlıklarının yönetimi için proje yönetimi ve sipariş hesabı ile entegrasyon bulunmaktadır.

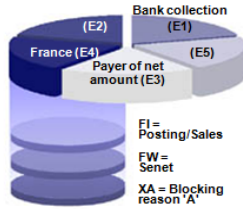
Nakit Yönetimi - Fonksiyonlar

- Operatif sistemlerden veri transferi : Finansal sistem, Lojistik ve Hazine Yönetimi
Elektronik bankacılık fonksiyonları
- Nakit pozisyonu: valör tarihine göre günlük banka hesabı bakiyeleri
- Nakit toplulaştırma: toplulaştırılmış banka hesapları
- Faiz hesaplama: banka hesabı bazında faiz hesabı
- Likidite tahmini: müşteri ve satıcılardan beklenen muhtemel para giriş ve çıkışları, planlama kalemleri

Likidite durumunun kapsamlı analizi

Likidite Tahmini

Gruplar:

- Benzer ödeme tarihçesine sahip müşteriler
- Benzer özellikteki müşteriler

Düzeyler:

- Düzeye göre belirtilmiş bakiyeler

- Müşteri, satıcı ve planlanan kalemlerin **entegre edildiği veri tabanı**
- Muhtemel nakit giriş ve çıkışları için **1-24 haftalık** planlama dönemi

Likidite durumunun kontrol edilmesi

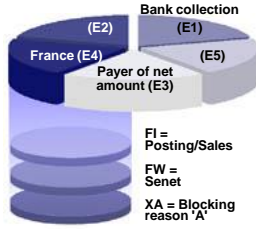

- Operatif sistemlerden **veri transferi** : Finansal sistem, Lojistik ve Hazine Yönetimi
Elektronik bankacılık fonksiyonları
- **Nakit pozisyonu**: valör tarihine göre günlük banka hesabı bakiyeleri
- **Nakit toplulaştırma**: toplulaştırılmış banka hesapları
- **Faiz hesaplama**: banka hesabı bazında faiz hesabı
- **Likidite tahmini**: müşteri ve satıcılardan beklenen muhtemel para giriş ve çıkışları, planlama kalemleri

Likidite durumunun kapsamlı analizi

Gruplar:

- Benzer ödeme tarihçesine sahip müşteriler
- Benzer özellikteki müşteriler

Düzeyler:

- Düzeye göre belirtilmiş bakiyeler

- Müşteri, satıcı ve planlanan kalemlerin **entegre edildiği veri tabanı**
- Muhtemel nakit giriş ve çıkışları için **1-24 haftalık** planlama dönemi

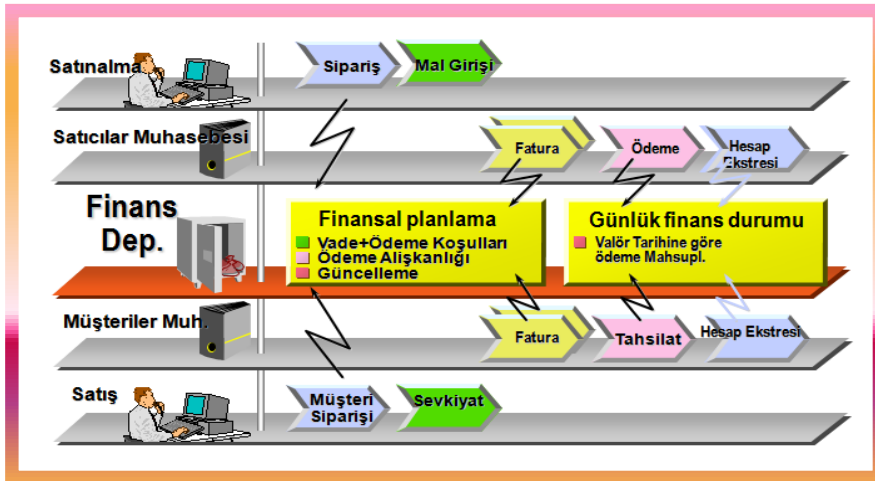

Likidite durumunun kontrol edilmesi

VII. Kullanıcılar Toplantısı /
Dicle Özel

Muhasebe Entegrasyonu

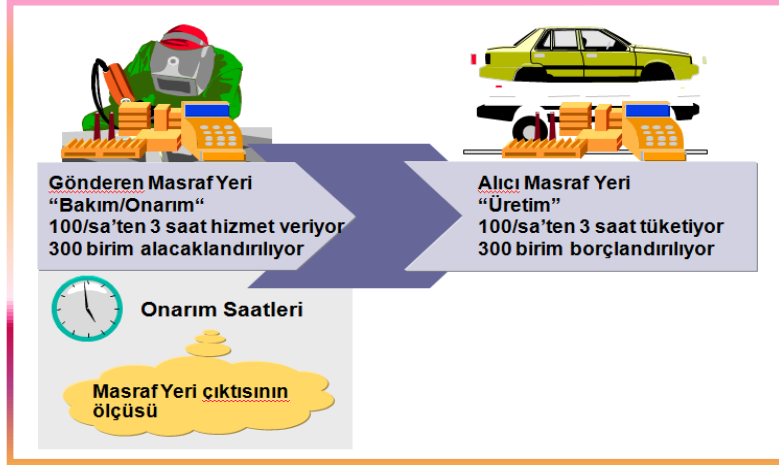
ERP sistemlerinde, Satış-Dağıtım ve Malzeme Yönetimi modülleri Mali Muhasebe ile entegre olarak çalışırlar.

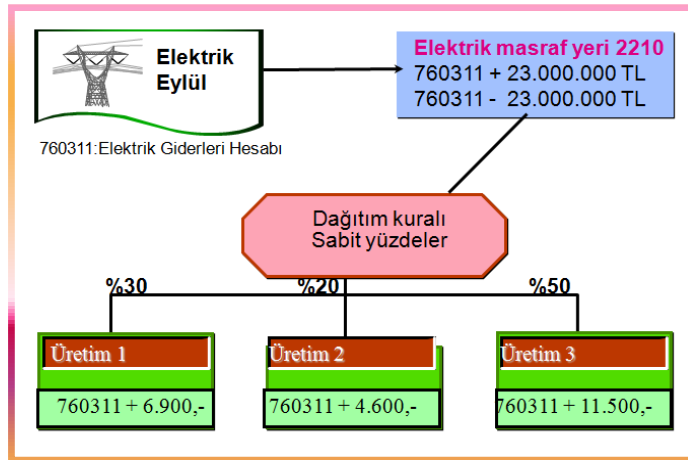
Aktivite Tipi

Aktivite tipi masraf yaratma işleminde ölçü birimi olarak kullanılır. İşletme içi aktivite mahsuplaştırmaları aktivite tipleri kullanılarak yürütülür

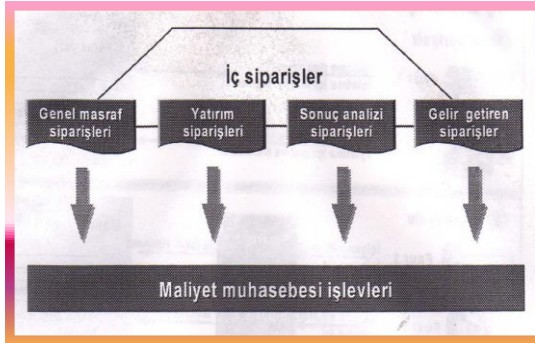
Genel Masraf Dağıtımı

Dağıtım birincil masrafların, masraf yerlerinden uygun olarak mahsuplaştırılması için oluşturulmuş bir işlemdir. Birincil kayıtlar (örn . enerji masrafları) bir mahsuplaştırma masraf yerinde toplanır ve dönem sonunda kullanıcı tanımlı mahsuplaştırma anahtarı kullanılarak mahsuplaştırılır

İç Siparişler - Kullanım Amaçları

İç siparişler aracılığıyla, belirli olaylara ya da aktivitelere ilişkin masraflar ayrıntılı bir biçimde izlenebilir ve hesaplanabilir.

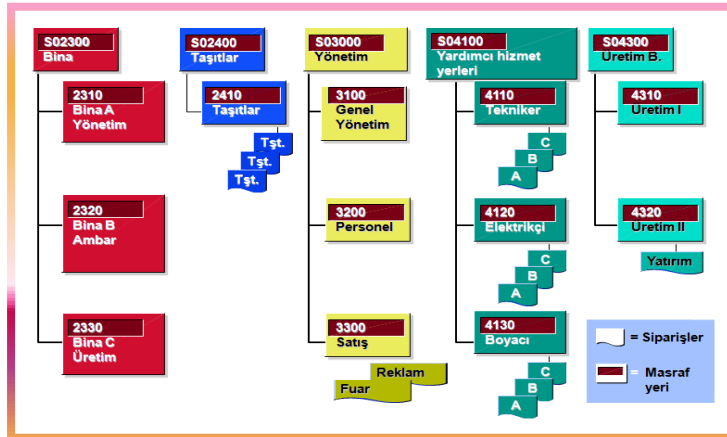
İç siparişler farklı amaçlar için kullanılır:

- İşletme içi işlemlerin masraf yerlerine yüklenmesine ilişkin kontrol (= Genel masraf siparişi)
- İşletme içi işlemlerin duran varlıklara yüklenmesine ilişkin kontrol (= Yatırım siparişi)
- Hesapsal masraflara ilişkin karşıt kayıtların Maliyet Muhasebesi ve Kontrol'e dahil edilmesi (= Dönemselleştirme siparişi)

- SD müşteri siparişinin maliyet muhasebesi ilişkili parçalarının görüntülenmesi ve işletmelerde ana faaliyeti etkilemeyen gelir getiren siparişlerin dahil edilmesi (=Gelir getiren sipariş).

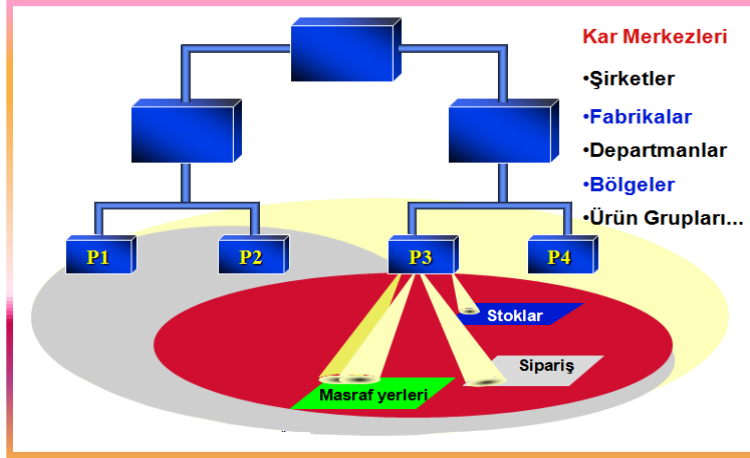
İç Sipariş ve Masraf Yerleri

İç siparişlerde birikmiş değerler, düzenli aralıklarla, masrafların geriye yönelik olarak izlenebildiği sorumlu masraf yerlerine geri yüklenebilir. Geliştirme, tasarım, üretim araçları, pazarlama, yatırım, üretim ve bakım/onarım gibi iç sipariş türleri ile işletme içi faaliyetlerden doğan masraflar planlanabilir.

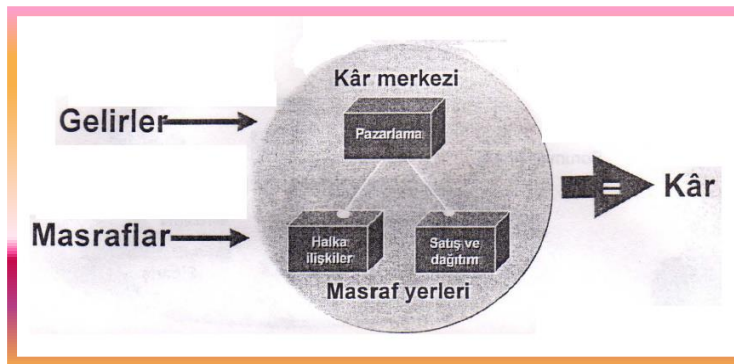
Kâr Merkezlerinin Organizasyonu

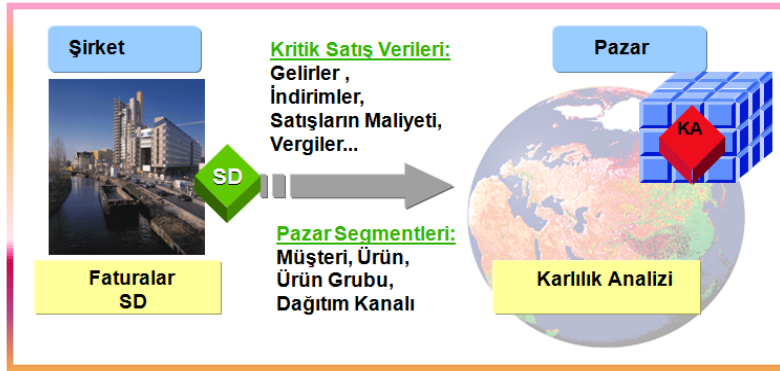
Kar Merkezi Muhasebesi dahili sorumluluğa sahip merkezlerin karlılığını analiz eder. Şirketin organizasyon yapısı kar merkezi hiyerarşisi biçiminde temsil edilir. Bu yapı içinde kar merkezleri en küçük sorumluluk birimleridir.

Kar Merkezleri ve Masraf Yerleri

Kâr merkezleri, toplam masraf prosedürü ya da satış masrafları prosedürüne göre değerlendirilebilir. Kar merkezleri, sorumlu oldukları masraf yerleri için gelir ve masrafları toplarlar. Masraf yerleri ise, masrafları toplar, ancak istatistiksel gelirler dışında gelir üretmezler. Kar ve zarar raporlaması yapabilmek için, masraf yerleri, kar merkezlerine bağlanmıştır.

Tipik olarak sorulan karlılık analizi soruları:

- En çok ve en hızlı büyüyen müşterilerim hangileri?
- Ürün bazında gelirler ve katkı marjları son dönemde nasıl değişti?
- Bölgeler bazında en iyi ve en kötü performans gösteren ürünler hangileri?

Çalışma Soruları:

- 1) İşletme dışı ve işletme içi muhasebe kavramlarını açıklayınız.
- 2) Duran Varlıklar Muhasebesinin temel işlevleri nelerdir?
- 3) Mali Muhasebenin ERP içinde temel entegrasyon noktaları nelerdir?
- 4) Bir işletmede masraf çeşitleri ve yerleri ile ilgili örnekler veriniz.
- 5) Kar merkezi kavramını açıklayınız. Masraf yerleri ile olan ilişkisi nedir?